

ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

ในพิธีเปิดงานสัมมนาทางวิชาการประจำปีของการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร

ของราชการ พ.ศ.2540 ประจำปี 2558

วันพฤหัสบดีที่ 17 มีนาคม 2559 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดงานสัมมนาทางวิชาการประจำปีของการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ประจำปี 2558 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2559 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ) และประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้อง และสื่อมวลชนเข้าร่วมงาน โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. นายกรัฐมนตรีกล่าวในพิธีเปิดงานฯ ว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และกรอบแนวทางยุทธศาสตร์ชาติ เน้นให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม มีการตรวจสอบการเข้าถึงข้อมูลโดยให้ประชาชนได้รับรู้ ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขและขจัดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน โดยต้องสร้างและยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า รวมทั้งให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพื่อความโปร่งใสของภาครัฐ ซึ่งจะทำให้การบริหารประเทศและบริหารงานภาครัฐบรรลุเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาล อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาในการขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ป้องกันปัญหาความเข้าใจไม่ถูกต้องของประชาชน รวมถึงต้องมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา และตรวจสอบได้ด้วยระบบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน เนื่องในปี 2560 เป็นปีแห่ง “ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ” ที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 จะมีผลบังคับใช้ครบ 20 ปี จึงรณรงค์ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของภาครัฐทุกแห่งมีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่จัดแสดงข้อมูลข่าวสารตามสิทธิที่ประชาชนพึงได้รับรู้ การรายงานผลการดำเนินงานของ

หน่วยงาน การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ทั้งนี้ ผลสำรวจความพึงพอใจจากประชาชน ในปีที่ผ่านมาประเทศไทยได้รับการจัดอันดับอยู่ที่ 76 จากทั้งหมดทั่วโลกของการจัดอันดับดัชนีตัวชี้วัด ภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ประจำปี 2558 (Corruption Perceptions Index 2015) ซึ่งประเทศไทยได้ 38 คะแนน และเป็นอันดับที่ 3 ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

2. ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี

2.1 การบริการข้อมูลประชาชน 10.3 (ทก.)

- ให้ สรช. รวบรวมเลขโดยรวมของจำนวนประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล และให้เพิ่มเติมข้อมูล ในปัจจุบันเพื่อความถูกต้องตามกฎหมาย และมีความชัดเจน

2.2 การยกระดับสมรรถนะของข้าราชการให้มีประสิทธิภาพ 10.3 (ก.พ.)

- ให้ ก.พ. ยกระดับสมรรถนะข้าราชการ เพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถคลายข้อสงสัยของสังคมต่อการปฏิบัติ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐได้

2.3 การอธิบายความหมายใหม่ให้ชัดเจน 10.1 (สปน.)

- ให้ สปน. ทบทวนคำว่า “ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” เพราะเป็นคำที่ไม่น่าไว้วางใจ ไม่ชัดเจน ขอให้อธิบายความหมายใหม่ให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมของทุกคนและทุกภาค ส่วนต่อไป และข้อความว่า “สิทธิการอุทธรณ์ในกรณีที่ข้าราชการไม่ทำตามข้อเรียกร้อง” อาจทำให้เกิดการร้องเรียนในทุกกรณีได้ จึงต้องหาเหตุผลในการอุทธรณ์ให้ชัดเจน

2.4 การสร้างการรับรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน 10.2 (สปน.)

- ให้ สปน. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันสร้างการรับรู้และความเข้าใจกับประชาชน สื่อมวลชน และ NGO ต่อการดำเนินการของหน่วยงานรัฐให้เป็นรูปธรรม โดยเริ่มต้นจาก กฎหมาย กฎระเบียบ ขั้นตอนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและข้าราชการ เพื่อลด ปัญหาการร้องเรียน และสร้างความไว้วางใจระหว่างกัน รวมทั้งอธิบายขั้นตอนการมี ส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องความโปร่งใส เพื่อให้ประชาชนเกิดการรับรู้ มีความเข้าใจ กระบวนการทำงานของภาครัฐ และสามารถเดินทางมาประเทศต่อไปด้วยความเรียบร้อย

2.5 การเร่งผลักดันให้ปี 2560 ให้เป็นปีแห่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐ 10.5 (สปน.)

- ให้ สปน. ร่วมกับทุกหน่วยงาน เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในการบริหารงานภาครัฐให้ได้ภายใน ปี 2560 และนำผลงานมาคัดเลือกเพื่อมอบประกาศเกียรติคุณศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ

ราชการต้นแบบโดดเด่นในปีต่อไปให้มีโครงการทำสัญญาคุณธรรม ซึ่งลงนามระหว่างเจ้าของโครงการ ผู้ประกอบการ และผู้แทนของภาคประชาชน เพื่อร่วมกันตรวจสอบการทุจริตและประพฤตินิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ และการลงทุนอสังหาริมทรัพย์ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ให้ตระหนักถึงโครงการสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับประชากรที่จะขยายตัวในอนาคตเพื่อก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

2.6 การรับเรื่องราวร้องทุกข์ 10.3 10.7 (สปน.)

- ให้ สปน. ตรวจสอบการร้องเรียนเรื่องอาหารราคาแพง แต่ราคาสินค้าเกษตรกลับไม่เพิ่มขึ้น หากมีการตรวจสอบแล้วไม่มีความชัดเจนในเรื่องราคาจะให้มีการส่งควบคุมราคาต่อไป
- ให้ สปน. แก้ไขปัญหาการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนให้ได้ข้อยุติ กรณีไม่สามารถดำเนินการได้ต้องทำความเข้าใจกับประชาชนว่าติดขัดอย่างไร รวมทั้งให้นำพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารเชื่อมโยงกับศูนย์บริการประชาชน และให้รวมไฟล์สื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมาลงให้ส่วนราชการได้รับทราบ

3. ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ตันยวรรณะ) กล่าวรายงานว่างานการสัมมนาทางวิชาการประจำปีของการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ประจำปี 2559 ในโอกาสครบรอบ 18 ปี ซึ่งได้ตราขึ้นใช้บังคับเพื่อรองรับสิทธิและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน โดยกำหนดสิทธิไว้ให้ประชาชน เช่น สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ สิทธิร้องเรียนในกรณีที่หน่วยงานภาครัฐไม่ปฏิบัติตามคำขอ สิทธิการเฝ้าระวังรักษาและคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ การอุทธรณ์ที่หน่วยงานราชการตอบปฏิเสธการขอข้อมูลข่าวสารตามที่กำหนดไว้ตามหลักการที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” โดยวัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนา มีขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารของราชการ ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป ได้รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตลอดจนเพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงสิทธิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ พร้อมกันนี้ ได้มอบรางวัลให้หน่วยงานและบุคคลที่ได้รับการยกย่องเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้แก่ การมอบโล่ประกาศเกียรติคุณให้กับศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการต้นแบบโดดเด่นจำนวน 2 หน่วยงาน ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และสำนักงานจังหวัดหนองคาย การมอบโล่ประกาศเกียรติ

คุณหน่วยงานต้นแบบในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการระดับดีเด่น ดีมาก ดี ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.2558 จำนวน 127 หน่วยงาน และการมอบเกียรติบัตรให้แก่ผู้ที่ผ่านการทดสอบ
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.2558 จำนวน 253 คน